

DRAUGAS

PERIODICALS
August 3, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGPJŪČIO - AUGUST 3, 1999

90-IEJI METAI

Nr. 149
Kaina 50 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08/02/99
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Stojimas į NATO ir draugystė su Rusija — vienas kitą papildantys veiksniai

Vilnius, rugpjūčio 2 d. (BNS) — Lietuvos diplomatiniai sluoksniai kaip pakankamai tikroviškai įvertino Maskvos nevyriausybinių specialistų nuomonę, liks galimybė daryti spaudimą šiam procesui ir „reikalus sutvarkyti“ taip, kad, net Baltijos valstybių narystė NATO apibūdinta kaip „labai tikėtina“, nors Rusijai ir nepageidautina.

„Tikiuosi, šis Rusijos vidaus diskusijų atspindintis dokumentas paskatins Rusijos politinį elitą Lietuvos integraciją į NATO ir bendradarbiavimą su Rusija vertinti ne kaip prieštaraujantį, bet papildantį vienas kitą procesą“, sakė aukštas Lietuvos URM pareigūnas.

Rusijos nevyriausybinių Užsienio ir gynybos politikos tarybos (UGPT) pranešimas „Rusija ir Baltijos valstybės“ buvo pristatytas Maskvoje praėjusią savaitę. Jame, be kita ko, pripažįstama, kad „Baltijos šalių narystė NATO labai tikėtina, nors faktiškai įstojimo procesas gali užsistoti

ilgai“. Tokiu būdu Rusijai, Maskvos specialistų nuomone, liks galimybė daryti spaudimą šiam procesui ir „reikalus sutvarkyti“ taip, kad, net Baltijos valstybių narystė NATO apibūdinta kaip „labai tikėtina“, nors Rusijai ir nepageidautina.

Pranešimo autoriai pripažįsta, kad Lietuva, Latvija ir Estija, kaip nepriklausomos valstybės, turi teisę rinktis, į kokias tarptautines organizacijas įstoti. Dokumente drauge pabrėžiama, kad NATO plėtimasis Baltijos regione sukelia teigiamą Rusijos ir Baltijos valstybių santykių vystymosi dinamiką, ir tai gali sukurti dar vieną „įtampos zoną“ Europos centre.

Vis dėlto, pasak dokumento, Rusija negali protestuoti, ji neturi mechanizmo, kaip paveikti augančią JAV įtaką Baltijos valstybių vidaus politikai, kur jos padeda rengti nedideles ginkluotąsias pajėgas pagal NATO standartus.

Lietuva turi stiprinti ryšius su Baltarusijos demokratinėmis jėgomis

Vilnius, rugpjūčio 2 d. (BNS) — Seimo narys socialdemokratas Rimantas Dagys sako, kad Lietuva turėtų stiprinti ryšius su Baltarusijos opozicinėmis bei demokratinėmis jėgomis.

Spaudos konferencijoje pirmadienį jis teigė, kad Lietuvos oficialūs santykiai su Baltarusija tampa gana subtilūs, Aleksandr Lukašenka valdymui praradus savo teisėtumą.

Pasak R. Dagio, Lietuva su Baltarusija privalo konstruktiviai bendradarbiauti ir tęsti dialogą kaip su valstybe, tačiau kartu turėtų dėti daug pastangų stiprinti joje demokratinius procesus.

„Valstybės vadovas yra A. Lukašenka, patinka mums tai

ar nepatinka. Ir su juo reikia palaikyti normalius santykius kaip su kaimynu“, sakė Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas pavaduotojas. Pasak jo, Lietuva neturėtų atsakyti savo principų ir požiūrio į ją kaip į nedemokratinę valstybę. R. Dagys mano, kad Lietuva turėtų remti silpnas ir susiskaldžiusias Baltarusijos demokratines jėgas ir bandyti sustiprinti ryšius su įvairiomis opozicinėmis jėgomis.

Jis mano, kad Lietuva galėtų su jomis pasidalinti patirtimi, sugebėjimais ir informacija.

Besirūpindama kitais, valstybė daug laimės

Vilnius, rugpjūčio 2 d. (BNS) — Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Rimantas Dagys teigia, kad Lietuva, norėdama tapti visavertė tarptautinės bendrijos nare, turi pabrėžti ne tik savo reikalus, kiek padėti spręsti kitų problemas.

Tokią nuostatą jis išdėstė spaudoje konferencijoje pirmadienį, kurioje komentavo praėjusią savaitę Graikijoje vykusį tarptautinį simpoziumą Kosovo konfliktui aptarti.

R. Dagys teigė, kad Lietuvos ateities perspektyva integruojantis tiek į NATO, tiek į ES, visiškai priklauso nuo užsienio politikos aktyvumo, sprendžiant ne tik Lietuvai svarbias problemas. Pasak Seimo nario, tarptautinės bendruomenės akimis, Baltijos regionas yra ramus bei gana sėkmingai besivystantis, todėl dėmesys jam žymiai susilpnės. „Idomus jis yra tik tiek, kiek įvykiai rutuliuojasi kaimyninėje Baltarusijoje“, sakė R. Dagys.

Pasak jo, anksčiau Lietuva pabrėžė savus siekius, o dabar atėjo laikas „pradėti dalyvauti sprendžiant kitų bėdas“. „Tik tokiu būdu įgaunamas lygia teisiu partnerio įvaizdis, ir tada visi kiti integracijos pro-

1991 metų liepos 31-ąją Lietuvą sukrete žinia apie Medininkų pasienio poste išdudytus naktį bėgusius Vidaus reikalų ministerijos ir muitinės pareigūnus. Sovietų spaudimo prieš Lietuvą dienomis besikuriančios valstybės tarnybos neteko septynių jaunų vyrų, o vienas — Tomas Šernas — buvo sunkiai sužeistas. Tragedijos metinėms paminėti Lietuvoje įvyko eile renginių. Vilniaus arkikatedroje buvo aukojamos šv. Mišios, vėliau nužudyti buvo pagerbti Medininkuose, įvyko tradicinis begimas „Medininkai-Vilnius“, gedulinga ceremonija Antakalnio kapinėse. Vidaus reikalų ministerijos ir Muitinės departamento vadovybė susitiko su žuvusiųjų pareigūnų artimaisiais.

Nuotr.: Paminklas žuvusiems Medininkuose.

(Elta)

V. Urbono plaukimas Nemunu sulaukė ekologų dėmesio

Vilnius, rugpjūčio 2 d. konferencijoje sakė, kad didžiausias upės užterštumo lygis yra ties Alytumi, atkarpoje tarp Prienų ir Birštono, prie ekologinį žygį Nemunu, rengiasi pagerinti savo paties pasiekimą pasaulio rekordą.

V. Urbonas sakė, kad kitų metų birželį planuoja žygi aplink Baltijos jūrą — 80 kilometrų plaukte, 3,780 kilometrų dviračiu ir 886 kilometrų bėgte.

„Bandysiu įveikti 21 klasikinį triatlono. Plaukčiau Lietuvoje, važiuočiau aplink Baltijos jūrą per visas šalis, persikeldamas keltais, bėgimas būtų pradėtas ties Dariaus ir Gireno žuvimo vieta Soldino miške, o žygis būtų baigtas Panevėžyje“, sakė pabrėžėjęs V. Urbonas.

1998 metais Meksikoje V. Urbonas tapo pirmuoju žmogumi pasaulyje, įveikusiu 20 klasikinių triatlono atstumų, kurį iš 12 tuomet dalyvavusių sportininkų įveikė tik 4.

„Meksikoje distancija buvo įveikta per 18 parų, todėl bandyčiau nedauginti parų skaičiaus ir įveikti ilgesnius nuotolius. Gal pavyktų dar greičiau, nes pastebėjau, kad jei nėra konkurencijos su varžovais, tai man sekasi kur kas geriau“, sakė V. Urbonas.

Seimo narys Jonas Šimėnas, vadovavęs praėjusį mėnesį surengto ekologinio žygio per Nemuną organizaciniam komitetui, pirmadienį spaudos

Kaune suremontuotas Yasser Arafat sraigtasparnis

Kaunas, rugpjūčio 2 d. (BNS) — Šią savaitę į Kauną atvyks palestiniečių ir rusų lakūnų igula, pasiimsianti čia suremontuotą Palestinos savivaldos vado Yasser Arafat sraigtasparnį „Mi-17“.

Kauno bendrovė „Avia Baltica“ buvo laimėjusi konkursą per 90 dienų pagal ypą svarbių asmenų protokolą reikalavimus suremontuoti sraigtasparnį kol kas dar neįregistravusios Palestinos valstybės vadovui Y. Arafat.

Ši bendrovė netrukus pradės remontuoti ir palestiniečių vadovo apsaugos sraigtasparnį „Avia Baltica“ atstovas ryšiams su visuomene Sergejus Jovaiša sakė, kad sraigtas-

cesai tampa žymiai lengvesni ir patikimesni“, mano R. Dagys.

verstas persėsti į katę ir juo praplaukti labiausiai užterštą 17 kilometrų Nemuno atkarpą už Kauno iki Kulautuvos.

„Lietuvos žalieji nesako, kokių veiksmų ketina imtis dėl penktadienį rengiamos rekonstruoto Nidos oro uosto nusileidimo-pakilimo tako atidarymo šventės, kurią rengia Neringos savivaldybė. Lietuvos žalieji ne kartą protestavo prieš Nidos oro uosto pertvarkymą. Jie tvirtina, jog Nidos oro uosto statyba ir jo naudojimas yra nepateisinamas ekologiniu požiūriu, nes taip būtų naikinama pamario žemė Bulvikio rage ir Kuršių marių pakrantė, kertamas miškas, daromas kraštovaizdis, numatoma išnaikinti šalia perinties urvines antis, kurios gali trukdyti lėktuvams. 600 metrų ilgio ir 29,5 metrų pločio oro uosto tako rekonstrukcija kainavo apie 5 mln. litų. Dabar takas yra 815 metrų ilgio ir 30 metrų pločio.

„Visuomenės pagalba padėjo sukaupti daugiau įrodymų prieš Vinčą Valkavicką byloje dėl jo veiklos per II pasaulinį karą. „Įrodymų turime daug daugiau, nei iš pradžių, bylą tik iškelus“, pirmadienį sakė Generalinės prokuratūros Specialių tyrimų skyriaus vyriausiasis prokuroras Rimvydas Valentukevičius. Prieš mėnesį prokuratūra kreipėsi į visuomenę, prašydama pagalbos, tirianti V. Valkavicko bylą dėl talkininkavimo naciams žudant žydus. Pasak prokuroro, į skelbimą atsiliepė nemažai asmenų, daugiausia žydų, kurių tėvai ar kiti giminės nukentėjo nuo nacių ir jų talkininkų Lietuvoje. „Lidijimai, suprantama, ne V. Valkavicko naudai“, sakė R. Valentukevičius. Prokuroro nuomone, „byloje yra perspektyva pareikšti kaltinimą“. Tačiau jis nesirijo spėlioti, kada tai gali įvykti. (BNS)

„Nuo birželio 23 iki rugpjūčio 1 dienos Lietuvos gyventojai savanoriškai atidavė policijai 35 šaunamuosius ginklus bei 3 kilogramus sprogmenų. Tokia galimybė išvengti baudžiamosios atsakomybės už neteisėtą ginklų laikymą numato Lietuvos Respublikos ginklų, šaudmenų, sprogmenų ir sprogmenų medžiagų savanoriško atidavimo bei ginklų ir šaudmenų įteisinimo laikinasis įstatymas, galiojantis nuo šių metų birželio 23 iki rugpjūčio 23 dienos. Po rugpjūčio 23 dienos

visi neteisėtai turinti ginklus ir šaudmenus, sprogmenus ir sprogmenų medžiagą savanoriškai atidavė policijai 35 šaunamuosius ginklus bei 3 kilogramus sprogmenų. Tokia galimybė išvengti baudžiamosios atsakomybės už neteisėtą ginklų laikymą numato Lietuvos Respublikos ginklų, šaudmenų, sprogmenų ir sprogmenų medžiagų savanoriško atidavimo bei ginklų ir šaudmenų įteisinimo laikinasis įstatymas, galiojantis nuo šių metų birželio 23 iki rugpjūčio 23 dienos. Po rugpjūčio 23 dienos

visi neteisėtai turinti ginklus ir šaudmenus, sprogmenus ir sprogmenų medžiagą savanoriškai atidavė policijai 35 šaunamuosius ginklus bei 3 kilogramus sprogmenų. Tokia galimybė išvengti baudžiamosios atsakomybės už neteisėtą ginklų laikymą numato Lietuvos Respublikos ginklų, šaudmenų, sprogmenų ir sprogmenų medžiagų savanoriško atidavimo bei ginklų ir šaudmenų įteisinimo laikinasis įstatymas, galiojantis nuo šių metų birželio 23 iki rugpjūčio 23 dienos. Po rugpjūčio 23 dienos

Lietuva nesidžiaugia galimybe iš Rusijos atgauti pagrobtas vertybes

Vilnius, liepos 31 d. (BNS) — Lietuva nesieja vilčių su Rusijos Konstitucinio teismo (KT) sprendimu, kuris sukuria prielaidas atgauti Antrąjo pasaulinio karo metais į Rusiją išvežtas kultūros vertybes.

Rusijos KT, išnagrinėjęs Restitucijos įstatymą, liepą nekonstitucinėmis paskelbė kelias įstatymo nuostatas. Tačiau įstatymo nuostata dėl Baltarusijos, Latvijos, Lietuvos, Moldavijos, Ukrainos ir Estijos nuosavybės teises išvežtas kultūros vertybes pripažinti neprieštaraujanti Konstitucijai. KT Restitucijos įstatymą įvertino Rusijos prezidento prašymu.

Restitucijos įstatyme yra numatyta, kad pretenzijas dėl kultūros vertybių grąžinimo Rusijos vyriausybei gali pareikšti tik kitos valstybės vyriausybė, o juridinių ir fizinių asmenų, organizacijų pretenzijos negalioja.

Lietuvos istorikas Zigmas Kiaupas sako, kad II pasaulinio karo metais iš Lietuvos buvo išvežta keli archyvų fondai. Del karo metu išvežtų kultūros vertybių, pasak istoriko, deramasi buvo iki 1991 m. pučo, kuomet suiro Sovietų Sąjunga. Po pučo derybos su Rusija dėl kultūros vertybių nutrūko.

Istorikus labiausiai domina Lietuvos metrika, kuri iš Lietuvos į Rusiją buvo išvežta XVIII a. pradžioje, taip pat Vilniaus universiteto turtai, Senienų muziejaus dalis, kurioje yra senovinių baldų, ginklų, spaudų, meno vertybių. Lietuvos istorikai spėja, kad galimybės atgauti išvežtas į Rusiją kultūros vertybes yra menkos, nes tokiu Lietuvos norų gali neparemti kitos pasaulio valstybės, turėję kolonijų ir iš jų parsigabėję įvairių kultūros vertybių.

Premjeras stoja į kovą su kontrabanda

Vilnius, liepos 29 d. (BNS) — Premjeras Rolandas Paksas ketvirtadienį surengtame komisijos kovoje su kontrabanda sudaryti posėdyje nurodė per dvi savaites parengti konkretų kovos su kontrabanda planą, kurio įgyvendinimas leis padidinti biudžeto pajamas.

R. Paksas posėdžio dalyvių mintis įvertino kaip „pasiekiamą informaciją“ ir „visiems jau žinomų problemų detalizavimą“, o pateiktus pasiūlymus — kaip „neadekvacius toms problemoms“ išspręsti.

Premjero nuomone, negalima tikėtis, kad juos įgyvendinus, kontrabandos srautai būtų ženkliai pristabdyti, o valstybės išdaz pasipildytų mokesčiais iš legalaus verslo.

R. Paksas nurodė rengiant pasiūlymus pagalvoti, kaip „padaryti veikiančiais“ dabar galiojančius įstatymus, o ne teisėtai įsigyti ginklai nebebus legalizuojami. Už neteisėtą šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų medžiagų nešiojimą, laikymą, įsigijimą, gaminimą ir pardavimą Baudžiamasis kodeksas numato nuo 4 iki 10 metų laisvės atėmimo bausmę.

„Konservatorių užmojai iki 2000 metų spalio 1 d. įvykdyti žemės reformą Lietuvoje bliūsta — ši mėnesį žemės reformą vykdančių organizacijų darbuotojai, trečia mėnesį negaudami algų, ketina nutraukti darbą, rašo „Lietuvos rytas“ (08.02). Tam, kad reforma būtų baigta iki 2001 metų (toks yra Lietuvos įsipareigojimas Europos Komisijai) būtina kuo skubiau papildomai skirti 50 mln. litų. Konservatorių ir krikščionių demokratų daugumos valdomas Seimas, paskelbęs valstybinės svarbos uždaviniu baigti žemės reformą iki 2000 spalio 1-osios, nesugebėjo užtikrinti deramo darbų finansavimo, pabrėžia laikraštis. (Elta)

„Įvairiuose Lietuvos telkiniuose šią ypatingai karštą vasarą jau nuskendo per 226 žmonės. (BNS)

siūlyti kurti naujus teisės aktus.

Į premjero vadovaujamą komisiją įeina vidaus reikalų, finansų, švietimo, sveikatos ministrai, Užsienio reikalų ministerijos, Mokesčių inspekcijos, Muitinės departamento, Policijos departamento, Pasienio policijos departamento atstovai.

„Policijai — rūmai už dešimtis milijonų litų“

Vilnius, liepos 30 d. (Elta) — Kaip teigia penktadienio „Lietuvos rytas“, Vidaus reikalų ministerijos užmojai — pribloškiantys. Pagal investicijų 1999-2001 m. planą Lietuvoje numatyta pastatyti arba pertvarkyti 24 policijos komisariatų ir Vidaus reikalų ministerijos pastatus už 219 mln. litų.

Nuo planuojamų prabangių statybų naštos jau linksta mokesčių mokėtojų pečiai. Seimo narė Rasa Melnikienė stebėjosi, kodėl nutarta statyti pastatus policijai, nepasiklausus rinkėjų. Ji įsitikinusi, kad jei už šiuos pinigus Lietuvoje būtų tvarkomos mokyklos, nusikaltėlių ateityje būtų mažiau, taip pat nereikėtų ir tiek policininkų.

Tačiau vidaus reikalų ministras Česlovas Blazys teigė, kad statybos buvo planuojamos ten, kur to tikrai reikėjo. Turėtų būti patogu dirbti pareigūnams, į policijos komisariatus turi būti malonu užėti ir nukentėjusiajam, reikia sudaryti sąlygas ir nusikaltėliui.

Č. Blazys mėgstą žiūrėti televizijos filmą „New York police“, iš kurio jis suprato, kad geriau policininkams įrenginėti ne atskirus kabinetus, „kur policininkas ir nosį pasikrapšto, ir pamiega, kai niekas nemato“, o didesnes patalpas, kur tilptų visas padalinys.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 3 d.: Augustė, Lengvinė, Lidija, Manigirdas, Nikodemus, Steponas.

Rugpjūčio 4 d.: Sv. Jonas Vianėny, Domantas, Domininkas, Geronimas, Irta, Milgėda, Nemune.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

VANDUO SAUGO NUO SULEPŠĖJIMO

JONAS ADOMAVIČIUS, MD.

Jei, pensininko dienų sulaukus, nori sveika-sveiku būti ir lepsė nepavirsti, tai turi išimtyti vandenį ir jo išgerti nemaziau 8 puodukus kasdien. Ir tai tik pradžia, tik pagrindas, toks 8 puodukų naudingų skysčių išgerimas kasdien. Gyvenant prireikia ir dar daugiau naudingų skysčių išgerti, kai prakaituojama, kai karščiujama, kai vaisių-daržovių 9 kartus nevalgoma. Ir jei to nedaroma, tada kūnas ima įvairiopa negalauti, nes jo sudėtyje yra 75% vandens. Taip, kaip garvėzys ar kitokia mašina tol važiuoja, kol jo katile vanduo kunkuliuoja.

O mes visos ir visi, ypač pensininko dienų sulaukus, su pakankamu vandens ar naudingų skysčių gėrimu visai nedraugaujame ir už tai be reikalo įvairiopa sunegalaujame. Ir štai kodėl mes taip vargstame. Senstantis žmogus neteisingai galvoja, kad pensininkui reikia mažiau vandens — naudingų skysčių ar vaisių — daržovių suvartoti, nes tada troškuly nekankins taip, kaip kad jaunoje dienoje. Bet tiesa yra visai kitoje puseje ir štai dėl ko.

Gausus gėrimas vandens ar kitų naudingų skysčių (tik ne kavos, ne tikros arbatos, ne alaus, įvairiopa degtinės, įskaitant ir „bobišką“ gilitinę) yra svarbus kiekvienam, o ypač pensininkui. Žmogui senstant, troškulio mašinerija ima šlubuoti — žmogus pradeda nejaušti troškulio ir dėl to pamiršta atsigerti vandens ar kitokio naudingo skysčio, pvz., lieso ar rūgusio pieno, vaisių — daržovių sulčių, o patys vaisiai ir daržovės yra pilni naudingų skysčių.

Negeriant reikiamai daug naudingų skysčių, susilaukiama chroniško vandens trūkumo kūne, kas sukelia daug negyvenamų, įskaitant nuovargį, lengvą galvosopį ir nenorą valgyti.

Daug vandens — daug sveikatos

Vienas dalykas, ką žmogus, o ir gyvulys, gali padaryti savo geros sveikatos užlaikymui, tai yra gėrimas daug naudingų skysčių. Dabar medicinos patarimas kasdien išgeriant 8 puodukus vandens yra tik pradžia gydymosi daugeliui žmonių, ypač pensininko amžiaus sulaukus.

Gyvenimo tiesa yra ta, kad dabar daug žmonių negeria pakankamai naudingų skysčių, o kiti žudosi save su sveikatai žalingais biržgalais, juos gausiai gerdami. Taip ir vaikšto žmonės apysausiai, chroniškai kūnui vandens stokodami ir nuo visokių ligų neatsisindami.

Toks sausuolis, ar tokia vandens nekencianti, net slogoms susirgus, jų savaitėmis neat-

sikrato. Ypač pensininkai dėl vandens stokos kūne, daugiausia nukentia. Ir dėl to dejuoja, vaitoja, Dievui ir šėtonui rūgvoja, kai tokio vargo neatsikrato. Kišenės tuština vaistams ir daktarams, kai čia pat gausus vandens gėrimas visą vargą sutirpys, kaip saulė pavasario sniegą.

Inkstai neveikia be vandens

Žmogui sulaukus 70 metų, jo inkstai filtruoja šaliną atlaikas perpus lėčiau, negu mums esant 30 metų. Už tai padidintas išgeriamų skysčių kiekis yra būtinas atlaikyti iš kūno prašalinimui ir apsaugai nuo akmenų inksuose atsiradimo.

O kai vaistus imi, tai daug skysčių gėrimas yra irgi būtinas. Vaistai geriau veikia, kai kūnas gauna pakankamai skysčių, o kai kūnas apsauses, tai vaistai neveikia taip, kaip galėtų veikti. Ypač tas svarbu, imant daugiau negu vienus vaistus, nes tada susilaukiama negeistinių pasekmių.

Svarbu gerti daug skysčių šiltam orui esant.

Tyrimai nurodo, kad senesnisys prakatuotų, jo kūno vidinė temperatūra turi būti aukštesnė negu jaunesnio. Karštin šalinasi su prakaitu, o apsauses senesnisys nepraktuoja, todėl jo kūno temperatūra gali pavojingai padidėti. Tas ypač pavojinga, šiltam orui esant.

Gausus vandens gėrimas gausina kitas gėrybes. Vanduo talkina virškinimui ir vidurių tuštinimui, padeda maisto medžiagoms keliauti kraujagyslėmis, gerina kraujotaką ir padidina kraujo tūrį. O slogoms užpuolus, vanduo talkina, jį atsikratant. Na, ir pats kūnas esti ligoms atsparus, kai jis nėra per sausas.

Pensininko amžiaus žmonės turi vienas kitam ir viena kitai priminti gerti pakankamai naudingų skysčių per visą dieną. Čia mūsų motinelių arbatėlės yra sveikas laiko praleidimas, kai mažiau kalbama, o daugiau arbata gardžiujamasi.

Kiek žmogui reikia išgerti skysčių.

Jo išgerimas priklauso nuo amžiaus, sveikatos stovio, tvirtumo, darbštumo ir oro temperatūros.

Patariami 8 puodukai (64 uncijos) kasdieninio skysčio yra mažiausias reikalavimas, nes kūnas tiek skysčio kasdien prašalina. Kai daugiau veikiama ir kai karštin yra ore — būtina daugiau skysčių išgerti. Karštą dieną, greitai vaikščiojant ar darbuojantis, reikia išgerti keturis puodelius daugiau.

Sibire geriamas tik vanduo, o čia ir vaisių sunkos, pienas, valgomas daržovės, įvairios sriubos ir visokie vaisiai. Sėkmės!

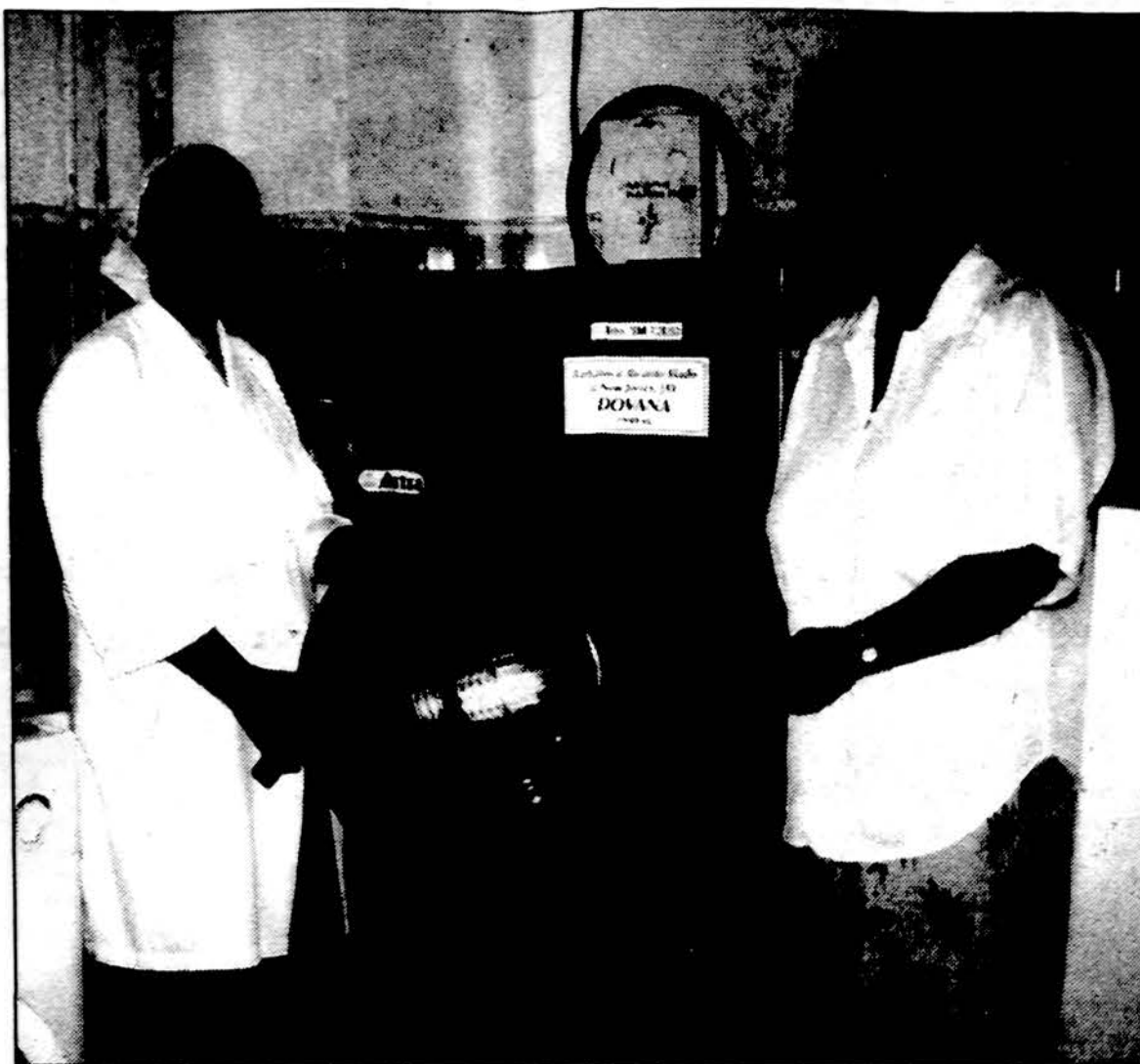
SVEIKATOS ŽINIOS

„Tamoxifen“ vaistai prieš krūtines vėžį tik laikinai tei-veikia — neilgiau penkerių metų. Po to, gali skatinti vėžio vystymąsi. Iš pradžių vaistų teigiamas veikimas blokuoja estrogeno hormoną, tačiau po kiek laiko, vėžio ląstelės reaguoja į vaistus, kaip į estrogeną. Taip praneša „Science“ žurnalas.

Kai karšta, svarbu gerti vandenį, o ne vien kavą ar kitus kafeino gėrimus. Moksliniai tyrimai rodo, kad išgerus

vieną puoduką stiprios kavos arba juodosios arbatos, kūnas netenka dviejų puodukų skysčių.

Kaiser HMO apklausų rezultatai rodo, kad 87% gydytojų pacientams pateikė sveikatos patarimus, nors iš pradžių HMO įstaiga tuos patarimus draudė. Dažniausiai HMO sutiko padengti patarimų išlaidas po to, kai gydytojai perdėjo ligonių simptomus arba ginčijosi su HMO pareigūnais. (WSJ)

„Pasaka, o ne mašina“, — sako skalbėja Leokadija Lašienė (kairėje). Direktore A. Strolienė — dešinėje.

ŠV. KLAROS SLAUGOS LIGONINĖ GELBSTI TAUTIEČIŲ IŠ JAV PARAMA

Rytų Aukštaitijoje, 100 kilometrų nuo Vilniaus, yra miestas Utena. Kazkada sovietmečiu jame labai vystėsi pramonė, statėsi nauji gyvenamųjų namų mikrorajonai, o dabar emė ir sustojo. Gaminų perteklius žemės ūkyje, maisto pramonėje, todėl pagausėjo bedarbių, nuskurdo pensininkai, pagausėjo beglobių, ligotų žmonių. Šios socialinės problemos labai atspindi ir mūsų ligoninės darbe.

Utenoje įsikūrusi Šv. Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė (Hospice, amerikietiška). Ligoninės steigėjas — Panevėžio vyskupijos Utenos dekanas kun. Petras Adomonis. Beveik šešerius metus mūsų ligoninėje kantriai ir daug darbo vienuolė seselė Dolorita Butkus iš Pittsburgho, Sisters of St. Francis kongregacijos, nuo spalio mėn. jau esanti JAV ir mūsų neįmirštanti. Šioje ligoninėje liko jos geroji dvasia ir noras vis padaryti geriau, patogiau ligoniui, gražiau. Ir dabar mes seselė Dolorita rašome laiškus — „ataskaitas“, ką gera nuveikėme, kokios problemos iškyla. Seselės Doloritos draugų, pažįstamų pagalba mūsų ligoninė iš apleistos, nuniokotos tapo akredituota, licenziją turinčia įstaiga Lietuvoje, tinkama teikti slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugas. Iš laikymą pagal gulintųjų ligonių skaičių duoda Valstybinė ligonių kasa, moka 40 litų už lovdienį (už vieną pragulėtą dieną), tačiau tik 120 lovdienų per metus. Vadinasi, tinkama nemokama slauga ir gydymas užtikrinamas tik 4 mėn. per kalendorinius metus, o toliau ligoniui turi pasirūpinti artimieji ar globos institucijos. Šiandien padėtis liūdna — nors Utenoje yra beveik 300 vietų pensionatas, tačiau jis perpildytas, trūksta vietų. Dažnai skaudantia širdimi tenka išslaugyti, pagydyti senuką išleisti į gerokai prastesnes sąlygas, ne visų vaikų išgali pasirūpinti nusenusiais tėvais, o už gaudamą menką pensiją 200-300 litų (50-75 dol.) nebelineka pinigų samdyti slaugę.

Ikainis, nustatytas Sveikatos apsaugos ministerijos, 40 litų už lovdienį, nesikeičia jau antri metai, o per tą laiką labai pabrango komunaliniai

patarnavimai — vanduo, ypač šiluma, ryšių paslaugos, maistas. Todėl be paramos iš JAV gyvenančių tautiečių būtų neįmanoma ligoninei gyventi.

„Bladzių“ vardo skalbykla

Žymiausia parama sulaukta iš Barbaros ir Richard Bladis, gyvenančių Warren, New Jersey. Pernai jie padovanojo labai reikalingą skalbinių džiovinimo mašiną, o šiemet už 5,600 dolerių padovanojo modernią skalbimo mašiną „Asstra“, skalbiančią iš karto 12 kg sausų skalbinių. „Pasaka, o ne mašina“ — taip sako apie naują mašiną skalbėja Leokadija Lašienė. Tiesa, mašina lietuviška, bet su mikroprocesoriniu valdymu, yra 20 programų, labai ekonomiška, beveik sausi išgrežia skalbinius, todėl perpus trumpiau reikia džiovinoti. Mūsų personalas juokais skalbyklą vadiną „Bladzių vardo“, nes pagrindiniai įrenginiai nupirkti už jų paaugutus pinigus. Pinigus atvežė gegužės pabaigoje viešėjusios Lietuvoje seserys vienuolės Marian Bladis ir Gloria de Souza.

Nuosirdžiai dėkojame pacientų, personalo, administracijos, visų Lietuvos žmonių vardu Bladziams už neįkainojamą paramą. Savo lėšomis jokių būdu nebūtume įstengę nusipirkti šių įrengimų.

Kelis kartus per metus gauname siuntinius ir iš Helen ir Tom McDonald iš KasKa, Pa. Jie atsiunčia ligoniams vaistų, makaronų, patalynės, kitų slaugos priemonių. Vėlykų proga gavome net 17 dežių įvairios labdaros, tame tarpe ir iš St. Cassimir Church, St. Clair, PA. tėvo Ronaldo Jankaicio ir parapijiečių. Ypač sujaudino šios parapijos Jurickones šeimos moterų „projektas“ — Basket of Eggs.

Nuosirdus aciu Nicole Jurickones, 10 skyriaus mokinė, jos mamai Joann, tetai Natalie Jurickones. Jos atsiuntė labai gerų vaistų hipertenzijai gydyti, antibiotikų, antidepresantų, kurie Lietuvoje yra labai brangūs ir mes jokių būdu neįstengume nusipirkti savo ligoniams, nes vaistams skiriame tik 2-3 litus per dieną vienam ligoniui, maistui 4 litus (1 dol.). Pakavimo, iš-

siuntimo darbas užsiima Helen, tai labai nuosirdi ir jautrios sielos moteris, poetė, išleidusi ir atsiuntusi lyrikos knygelę.

Su meile ir dėkingumu minime šiuos žmones, Beje, Helen ir Tom McDonald globoja ir nuolat remia sunkiose sąlygose gyvenančią mergaitę Žibutę, vienuolės Michele Garas ir Rutą iš Brazilijos.

Slaugos priemonių nuolat atsiunčia Lietuvių Katalikų religinė šalpa, dr. Rožė Šomkaitė. Ypač gelbsti vienkartinės palatės, sauskelnės, lietingu, šaltu oru, kai net džiovinimo mašina nespėja džiovinoti skalbinių.

Už LKRS padovanotus 1998 m. 1,000 dol. (pridėjus ir kitas lėšas) įrengėme keturias dvivietes palatas pirmame ligoninės aukšte, sanitarinę palatą ligoniams (tualetas, dušas, vonia), seselių postą ir tualeto personalui. Be paramos būtume neįstengę padaryti, o dabar labai pagerinome sąlygas ligoniams.

Sulaukėme paramos ir iš Šv. Kryžiaus ligoninės — seselių kazimieriečių iš Čikagos. Sesuo Juline Revas sudarė siuntą iš labai reikalingų daiktų — guminių pirštinių, patalynės, šlapimo surinkėjų, muilo, basonų, vežimėlių, vaikštynių. Būtų malonu, jei-gu tokia garsi Čikagos ligoninė, tarpininkaujant kun. A. Saulaiciui, padėtų mums ir ateityje. Nuosirdžiai dėkojame Šv. Kryžiaus ligoninei, seselėi Juline Revas ir seserims vienuolėms kazimierietėms.

Mus dar prisimena sesuo M. Paulė, gen. vyresnioji iš Putnamo, Lietuvių Katalikų religinė šalpa (V. Jankauskienė) iš Brooklyn, NY, yra padėję Valerija ir Antanas Grinia (Rolinsdale, Mass), dr. Rožė Šomkaitė-LKRS (South Orange, N.Y.), Lithuanian American Club of Northern New Jersey, Louis A. Sliazis and Members, Milford Council on Aging Knights of Lithuania, Milford, Ct., atsiuntę slaugos priemonių. Mr. Edward Kirck, Catholic Medical Mission, NY, Mary ir Juozas Majauskai, Mt. Laurel, N.Y. Paskutinė dovana pasiekė mus iš Dorothy Minkus-McKenna, President of Lithuanian Women Club, Darier, Ch. ir Maryann Jannet, Norwalk Womens Club, Ch.

Pasiekimai

Po remonto ligoninė išsiplėtė iki 35 lovų. Deja, to nepakanka. Nuolat laukia

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesimutiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį patysime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šaltadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsienietis (Lietuva):			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliaru paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šaltadienio laida reguliaru paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimkevičius

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome prilaikyti kopiją.

eilės patekti apie 10-15 žmonių, kiti ir numiršta, tos eilės nesulaukė, tačiau toliau plėstis kol kas nėra galimybių.

Per metus ligoninė išgijo elektrokardiografą (širdies veiklai registruoti), keletą fizioterapijos aparatų, aparatų gliukozės kiekiui matuoti, po remonto pagražėjo palatos, pagerėjo darbas personalui.

Rūpesčiai ir ateities vizija

Sumanymų ir planų daug, tik jiems įgyvendinti reikia lėšų. Pirmiausia norime remuoti ligoninės virtuvę, nupirkti linoleumo grindų dangai palatose, tai čia „smulkieji“ darbai.

Strateginiai planai — įvesti dujinį ligoninės apšildymą, tai žymiai sutaupytų lėšas, nes dujos — pigiausias Lietuvos kuras. Tačiau projektui, dujinei katilinei įrengti, reikia apie 40,000 litų.

Kitas didelis noras — įrengti liftą ligonių transportavimui į antrą aukštą. Projektas užsakytas, tačiau pats liftas su priestatu kainuos apie 200,000 litų. Dabar gi seselėms tenka stacijas ir siaurais laiptais kelti kartus per dieną su neštuvais kelti ligonius (deja, ir mirusius) aukštyn ir žemyn. Tai joms labai sunku, nors ir juokauja, kad neštuvais naudojasi kaip „mušio lauke“.

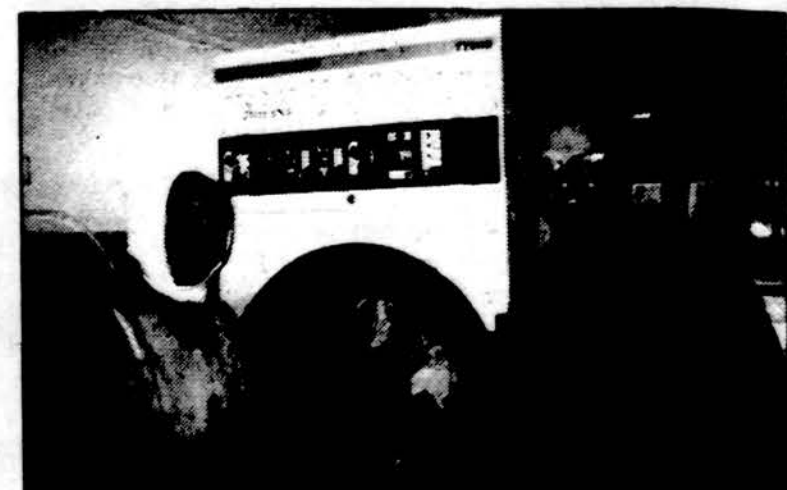
Dar neišsipildę norai — įsigyti lengvąjį automobilį, šaldytuvą ligonių maistui laikyti.

Bet gal gerai, kad yra vizijos, troškimai, siekiai. Tik tai yra varomoji jėga kažką geresnio, gražesnio, naudingo žmoneis ir tėvynei atlikti. Ir džiugu, kad šiuos siekius ir troškumus padeda įvykdyti tautiečiai. Didžiausias dėkingumas ir pagarba Jums, gerieji žmonės.

Ligoninės adresas: S. Dariaus ir S. Girėno 14, 4910 Utena, Lithuania.

Šv. Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės administratorė

Auksė Strolienė, M.D.

Skalbėja Leokadija Lašienė ir vienuolė Marian Bladis prie pernai M. Bladis dovantos džiovinimo mašinos.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwest un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliskai).
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaltarė Lietuviški
6918 W. Archer Ave., Suite 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9885
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-988-0984
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0080
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 436-0120

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-638-8822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

AR PARAŠYSIME 20-OJO AMŽIAUS ISTORIJA TIKRAISIAIS VARD AIS?

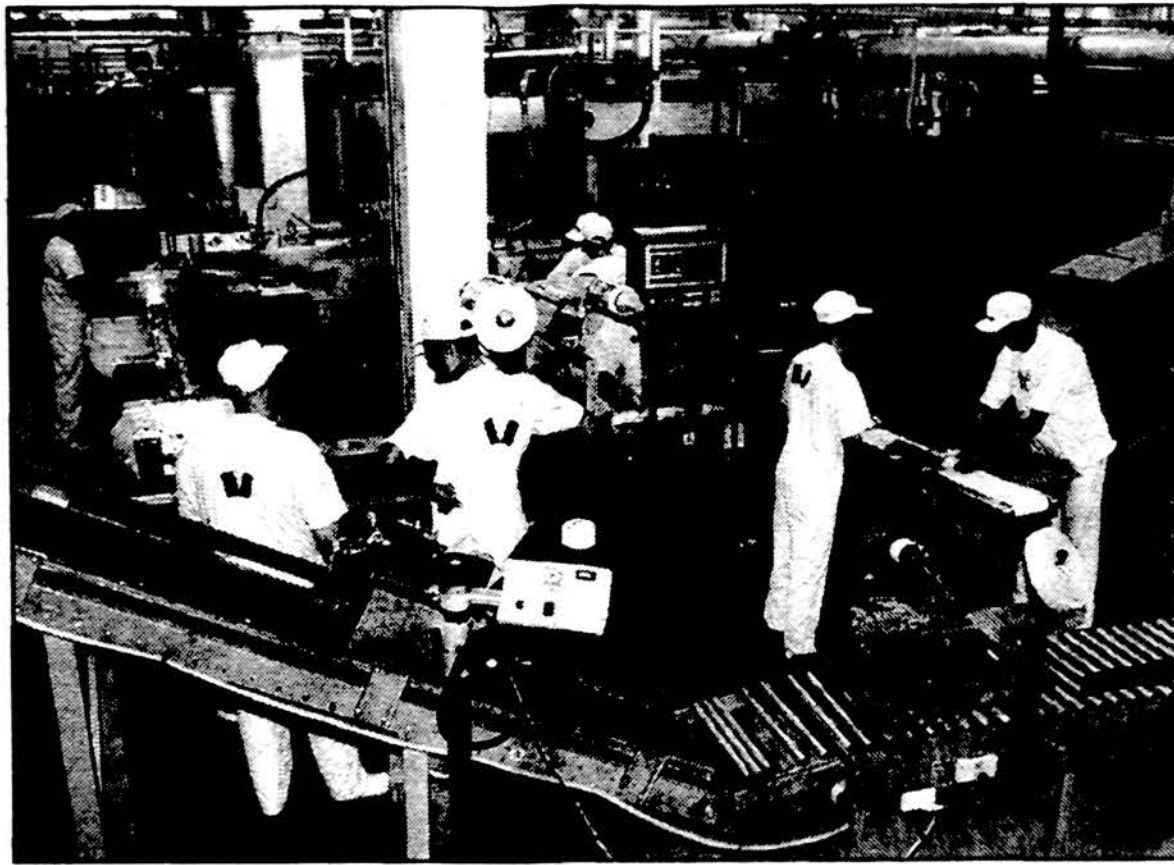
VIOLETA RUTKAUSKIENĖ

Pasklidus žinioms, jog bus rodomas filmas „Stolen Years“ apie Stalino laikų nusikaltimus, jau kovo mėn. pradžioje stebėti vienuoliktą kanalą programą. Pirmąjį kartą filmas buvo parodytas 'ne kovo 4-ąją, kaip skelbė mūsų spauda pradžioje, o keliom dienom vėliau. Po kurio laiko, gegužės 31-ąją, sekmadienį, šis filmas buvo parodytas pakartotinai. Nors nuo demonstravimo praėjo jau keli mėnesiai, tačiau keletas įdomių momentų verčia jį prisiminti dar kartą. Skelbtąjį filmą man pasisekė pamatyti net du kartus, todėl suspėjau šį tą pasizymėti ir užrašyti knygelėje. Šiame filme kalbėjo įvairių profesijų žmonės: rašytojai, dailininkai, mokytojai, gydytojai ir kt., netoli moje praeityje buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai, patyrę Stalino ir jo pagalbininkų Molotovo, Kaganovičiaus, Jagodos, Ježovo, Višinskio „teisngumą“ bei žiaurumus, išgyvenę raudonojo teroro baisybes ir gražiausias savo jaunystės metus praleidę komunistiniuose lageriuose Sibire. Keletas kalbėjusių aktyviai reikiąsi Maskvoje veikiančios organizacijos „Memorial“ veikloje, kurios vienas tikslų — stalinizmo aukų atminimo įamžinimas Rusijoje. Šiame filme apie stalinizmo laikų nusikaltimus kalbėjo N. Getman, J. Glinka, P. Miasnikova, T. Petkovič, Z. Viesiolaja, Lev Razgon, S. Vilensky, seno bolševikų diplomato dukterė Nadiežda Jofė ir dar keletas kitų tremtinių bei politinių kalinų. Plačiau nesigilinant į patį filmą, man norisi sugrįžti atgal į praeitį ir prisiminti keletą „garsių vardų“ ir su jais susijusių 20-ojo amžiaus pradžios istorijos faktų ir įvykių.

Šiame filme kalbėjusios Nadieždos Jofės pavardė man labiausiai girdėta ir žinoma. Mat, revoliucionieriaus Jofės pavardė buvau įsidėmėjusi dar vidurinėje mokykloje, kai mokėmės apie Rusijos socialistinę revoliuciją 1917 metais. Bet pasirodė, kad Tarybų Sąjungos istorija kiek plačiau mini net dvi, socialistines revoliucijas nusipelnusių, Jofių pavardės. Pirmasis — Adolfas Abramovičius Jofė (1883-1927) — žinomas revoliucionierius, tarybinis diplomatas, filme „Stolen Years“ kalbėjusios Nadieždos Jofės tėvas. Antrasis — Abramus Moisejevičius Jofė (1881-1963), gimęs Lietuvoje, Upponoje, ir bolševikų gretas įsijungė jau nuo 1903 metų. Trumpą laiką Abramus Jofė reikiąsi men-

vikų veikloje, tačiau iš esmės buvo Lenino idėjų šalininkas. Tarybinių laikų istorijoje jis visiems labiau žinomas, ne kaip aktyvus revoliucionierius, bet kaip vienas pirmųjų marksistinės — socialistinės filosofijos kūrėjų ir ideologų. Tačiau, kaip ir daugelis bolševikų partinių veikėjų, Abramus Moisejevičius Jofė reikiąsi ir į istoriją įrašytas išgalvota Deborino pavarde. Tokių išgalvotų, netikrų pavardžių Sovietų Sąjungos istorijoje aptiksime nemažai. Apskritai tai sovietinė istorija parašyta ne tik suklustotais ar sufalsifikuotais faktais, o, kas, svarbiausia, net išgalvotais vardais ar netikrom pavardėmis. Seni bolševikai ir partiniai veikėjai nuo pat revoliucinės veiklos pradžios dirbo ir gyveno išgalvotomis pavardėmis — slapyvardžiais, turėdami net kelias biografijas. Šiandien jau ne daug kas žino ir prisimena Trockio, Zinovjevo, Kamenovo, Stalino, Molotovo, Vorosilovo ir kt. žinomesnių bolševikų, revoliucionierių tikrąsias pavarde ir vardus. Galbūt kada nors istorikai parašys tarybinių laikų istoriją tikraisiais vardais. Vilties yra, nes jau ir Rusijos tyrinėtojai ir sovietmečio istoriją bando įrašyti ne tik naujus, dažnai nuleptus faktus, bet ir tikruosius vardus. Tiesa, kol kas vis dar skliausteliuose.

Ilgokai 19 a. po Europą klijojusi komunizmo šmėkla, pagaliau 20-tojo amžiaus pradžioje susirado savo tikruosius namus ir pastoviau įsitaisė Rusijoje. Tad visai nenuostabu, kad komunistinės idėjos, o vėliau ir 17-tųjų metų spalio socialistinė revoliucija Rusijoje paviliojo ir pritraukė ne tik atskirus šios šalies gyventojus, bet išties šeimai ar giminei. Kaip žinome, šia revoliuciją aktyviai palaikė Rusijos tautinės mažumos, daugiausia tos, kurios amžių bėgyje nebuvo sukūrusios savarakiškos valstybės ir tik 19-tojo a. pabaigoje aktyviai dėl to pradėjo rūpintis. Todėl priešios revoliucijos, kaip pastebi daugelis pasaulio istorikų, energingai jungėsi gruzinai, latviai, armenai; nemažai dalyvavo lenkų, pasitaikė ir vietinės kitos lietuvis, tačiau ypač veiklus buvo žydų tautos atstovai. Tarp jų, kaip jau aukščiau pastebėjome, buvo ir abu Jofės. Nors jie į revoliucinį judėjimą Rusijoje įsijungė beveik vienu metu, Jofė — Deborinas pasireiškė ne taip ryškiai, kaip jo bendrapavardis

Kaip kovoti su karščiais... Viena didžiausių Lietuvoje ledų gamintojų „Vikados“ bendrovė Kedainiuose kasdien pagamina nuo penkiolikos iki dvidešimties tonų ledų. Tai trečdaliu daugiau nei buvo pernai vasarą. „Vikada“ orientuojasi į Lietuvos pirkėjus ir jau įsitvirtino tarp keturių didžiausių šio krašto ledų gamintojų. Prieš gamindama ledus, bendrovė porą metų prekiaavo importuotais ledais, gerai ištyrė pirkėjų poreikius. Nuotr. Eltos

Adolfas Jofė. Adolfas Jofė, tame filme kalbėjusios Nadieždos Jofės tėvas, buvo vienas pirmųjų tarybų Rusijos diplomatu, vykdęs specialias revoliucines bolševikų vyriausybės užduotis Vokietijoje, Kinijoje ir kituose kraštuose. Jis — artimas Lenino (Ujanovo) draugas ir bendražygis. Iš tikimais Trockio (Bronšteino) rėmėjas ir pagalbininkas, vienas komisarų pirmoje Lenino vyriausybėje 1917 metais. Jo dukra Nadiežda, kaip ir tėvas, karšta Trockio (Bronšteino) šalininkė ir jo idėjų rėmėja, vėliau už savo įsitikinimus Stalino nuteista ir kalinta Sibire.

Čia tas pats Adolfas Jofė, kuris vadovavo bolševikinės Rusijos delegacijai, pasirašant taikos sutartį su Vokietija 1918 m. kovo 3 d. Lietuvos Brastroje (Brest-Litovsk). Pagal šią sutartį Rusija atsisakė savo teisių į Suomiją, Lietuvą, Latviją, Estiją, Lenkiją ir pripažino Ukrainos nepriklausomybę. Tačiau netrukus išaiškėjo, jog bolševikinė Rusija visai nesiruošė laikytis susitarimų ar net taikiai gyventi su savo kaimynais. Dar daugiau, nuvertė carą ir pėmė valdžią Rusijoje, bolševikai skelbė, kad sovietinė santvarka ir Pasaulinė Sovietų (tarybų) Federacija turi įsigalėti visame pasaulyje (D. Volkogonov, „Trocki“, N.Y., USA, 1996, p. 202). Taigi, siekdamą įgyvendinti pasaulinę revoliuciją, vos tik pasirašiusi taikos sutartį su Vokietija dėl Pirmojo pasaulinio karo užbaigimo, bolševikinė Rusija slapta ir tydomis vėl skelbė karą visam pasauliui. Neilgai trukus, po Europą, o taip pat ir visą pasaulį, pasklinda bolševikų agentai — revoliucio-

neriai naujos proletarinės revoliucijos vykdyti. Jau 1918 m. Adolfas Jofė paskiriamas pirmuoju bolševikinės Rusijos ambasadoriumi Vokietijoje, o Tarybų Rusijos pasiuntinybė tuo laiku paverčiama štabu naujai revoliucijai ruošti. A. Jofė kartu su bendražygiais revoliucionieriais žydaš K. Radeku (K. Sobelsohn), A. Parvus (Aleksander Israel Lazarevich Gelfand, angliškai — Helphand), padedami vokiečių marksistų ir socialistų energingai ruošia šį revoliucinį Vokietijoje. Jiems ypač aktyviai talkina Vokietijos žydai („The Jews of Germany“: R. Gay, New Haven and London, 1992, p. 240). Aplink Rusijos ambasadą, kažkur netoliese, sukinėjasi senas, visai Rusijai ir Europai gerai pažįstamas teroristas L. Krasinas, anksčiau organizavęs Stolypino vilos susprogdinimą ir daugelio Rusijos bei Europos bankų apiplėšimus. Jis, kaip nebūtų keista, turi puikius ryšius su vokiečių verslininkais, o tai pat ir su patia Vokietijos vyriausybe, kurią slapta ruošiasi nuversti. Į talką A. Jofei bei L. Krasinui Maskva pasiunčia dar J. Ganetskį (Jakov Stanislavovich Fuerstenberg), vieną patikimiausių ir artimiausių Lenino agentų, prieš revoliuciją aprūpinusių bolševikus dideliais pinigų sumomis iš Vokietijos vyriausybės išdo Rusijos carui nuversti. Jau 1918-ųjų pabaigoje Vokietijoje prasideda revoliucija. Į gatves pasklinda krautiniai — kairieji — spartakiečiai skelbia darbo žmonių valdžią Vokietijoje. Vokietiams ši revoliucija atnešė stiprų sukrėtimą ir dideles permainas, bet bolševikų organizuotą puolimą pavyko su-

tabdyti. Tačiau patyrusių revoliucionierių, tokių kaip A. Jofė, misija tuo dar neužsibaigė. Jie siunčiami į kitas valstybes ruošti dirvos naujoms revoliucijoms. 1922 m. A. Jofė siunčiamas į Viena. Netrukus, 1923 m. jis perkliamas į Kiniją. Čia jis dirbuojasi drauge su Michailu Markovičium Borodinu (Gruzenberg), patyrusiu bolševikų agentu ir senu revoliucionieriumi. Tad ir Kinijoje tokių patyrusių revoliucionierių pastangos netrukus davė savus rezultatus. Jau 1923 m. sausio mėn. A. Jofė su Kinijos komunistų vadais pasirašo karinės ir politinės pagalbos sutartį, kuri istorijoje vadinama Jofės-Sun-Jet-seno manifestu. Ir vis tik revoliuciniai socializmo piktžolių grūdėliai, berti į Vokietijos ir Kinijos žemę pirmaisiais metais, ne visi iš karto vėšliai sudygo ir prigijo. Užsigulėjusieji prasikėlė kiek vėliau ir subrandino naują, įsigaliojantį tokios atmainos derlių: — vokiškąjį nacizmą (nacional-socializmą) ir kinietiškąjį maizmą. Tačiau šiaandien dar mažai kas pastebi, jog čia nemazi nuopelną priklauso ir Rusijos revoliucionieriams — bolševikams bei jų talkininkams, na, ir, žinoma, energingajam bolševikų diplomatui A. Jofei.

Šiandien, kai plačiau prasiverė Rusijos archyvai pateikia vis naujų ir labai svarbių to laikmečio duomenų, matome, jog bolševikinė vyriausybė jau nuo savo gyvavimo pradžios puoselėjo piktavališkų ketinimų kaimyninių valstybių atžvilgiu ir dejo daug pastangų įsigalėti visame pasaulyje.

(Bus daugiau)

Danutė Bindokienė

Kodėl žmonės nevertina didžiosios Dievo dovanos?

Kai skaitome ir girdime, kad Lietuvoje pastaraisiais metais labai pagausėjo savizudybių, su liūdesiu pagalvojame, dėl ko žmogus savanoriškai atmeta didžiausią Dievo dovaną — gyvybę. Juk gyvybė išsaugoti yra vienas stipriausių instinktų ne tik žmonių, bet ir kitos gyvūnijos pasaulyje. Kiek kartų turime nusistebėti, kokias klūtis žmogus nugali, kokias kančias iškenčia, kad tik galeto toliau gyventi, o savizudijai tai atmeta, tuo pasielgimu paneigdamas ir Dievą, ir nusi-stovėjusius gamtos įstatymus.

Ne visi pasitaikiusius materialinius ar dvasinius sunkumus vienodai pakelia, nugali. Kas stipresniesiems yra tik naujas iššūkis su nesekmėmis kovoti ir laimėti, silpnesniems individams atrodo kaip tikra „pasaulio pabaiga“ ir jie kartais pasirenka savanoriškai iš to pasaulio išeiti, kad nereiktų su — tikromis ar tik įsivaizduotomis — klūtimis grumtis.

Sakoma, kad savizudybė yra lengviausia bailio išeitis iš susidariusių problemų, bet ji gali būti ir protinės sveikatos sutrikimas, ir nenumaldomo nusivylimo, pasimetimo, vienišumo, gyvenimo tikslo praradimo pasekmė, o kartais nenugalimas noras atkeršyti gyviems pasilikusiems, suteikti jiems nesibaigiantį skausmą.

Dabar vis įtikimiau tvirtinama, kad savizudybė yra psichinis sunegalavimas, kurį, jeigu tik laiku pastebima, galima reguliuoti vaistais, įvairia terapija ir arimų žmonių šūluma. Tačiau visa bėda, kad labai dažnai tos ligos simptomai neatpažįstami, iki pasidaro per vėlu.

Nors kiekvieno žmogaus mirtis, ypač nusizudymo atveju, sukelia liūdesį, nereikia net ypatingų žinovų pastebėti, kad pastaruoju metu savizudžiai, prieš nutraukdami savo gyvybės siūlą, atlieka smurto veiksmus ir į amžinybę su saviu nusiveda dar kelias nekaltas aukas (labiausiai pagarsėjęs toks atvejis buvo Littletown, Col., gimnazijoje įvykdytos žudynės), todėl dar svarbiau atpažinti pirmuosius savizudybės polinkio daigus, vos tik jie išdygsta, ir kiek galima greičiau išrauti.

Galbūt daugeliui bus netikėta naujiena, kad amerikiečių mirties priežasčių sąrašė aštuntąją vietą užima savizudybė. Per metus šiame krašte nusizudo per 30,000

žmonių, kai tuo tarpu žmogžudystės atima apie 19,000 gyvybių. Apie 500,000 asmenų kasmet mėgina nusizudyti, bet juos pavyksta išgelbėti, kai atsiduria ligoninių greitosios pagalbos skyriuose. Nors nėra ypatingos amžiaus grupės, kuri labiausiai pasižymi savizudybėmis, bet atrasta, kad pavojus auga kartu su žmogaus amžiumi: didžiausias savizudžių procentas yra 65 ir daugiau metų grupėje. Pastarųjų poros dešimtmečių laikotarpyje padidėjo vaikų tarp 10 ir 14 metų amžiaus savizudybės, o taip pat Amerikos afriekiečių jaunųjų vyrų grupėje, todėl JAV valstybės sveikatos vadovas (čia vadinamas Surgeon General) dr. David Satcher šiomis dienomis spaudos konferencijoje pareiškė, kad savizudybės jau tapusios visuomeninės sveikatos problema ir atėjo laikas su jomis metodškai kovoti valstybiniu mastu.

Jis taip pat pabrėžė, kad būtina šviesti gydytojus, medicinos darbuotojus, mokyklų vadovybę, pedagogus, tėvus ir visus, kurie dirba su jaunimu, ar apskritai artimiau bendrauja su bet kokio amžiaus žmonėmis, kad išmokyti pažinti problemas, kurios individualiai gali pastūmėti į savizudybę, ir stengtis joms suteikti pagalbą. Iš esmės savizudybė yra psichinė depresijos ar kitos dvasinės negalios stadija, tik per dažnai priemastys, atvedusios į ją, būna taip subtiliai užmaskuotos, kad beveik nepastebimos, todėl ir svarbu išmokyti visuomenę jas pakankamai anksti atpažinti.

Pernai rudens šis klausimas buvo diskutuojamas įvairių šios srities specialistų ir jų rekomendacijomis bus pasinaudojama, kovojant su savizudybės epidemija. Kai kurie patariai mai kaip tik pabrėžia švietimą. Tam būtų panaudota žiniasklaida, įvairios paskaitos, seminarai, pamokos mokyklose ir pan. Apsišvietusi visuomenė geriau suprastų, kad protinis sutrikimas yra liga, kaip bet kuri kita — jos nede- nara gėdytis, net kai dėl to kaltintinas pats žmogus, sugadinęs sveikatą narkotikų, alkoholio vartojimu ir pan. Siu-loma daugiau lėšų ir pastangų skirti savizudybės priežasčių tyrimams.

Reikia tikėtis, kad ne vien Amerikoje susirūpinta savizudybių problema, bet ir Lietuvos sveikatos įstaigos į tai kreipia ypatingą dėmesį.

Pabaiga.

BAJORAS

(Tęsinys)
JURGIS JANKUS
Nr.19

Buvo dar galas ligi kaimo, kai mus pasitiko plėnys, dega šiaudagaliai, o vienu tarpu atlekė kibirkštis barstydamos iš kažin kieno stogo išplėtas kulaitis ir degdamas nukrito į mūsų vidurį. Jau liepsnos griebė ir Poškų stogą. Ir mane ir kitus beveik tuo pat metu sustabdė netikėtai atsiradęs reginys. Ant Poškaus stogo šalia kamino stovėjo vyras ir, lyg noredamas pasižvesti, vienoje rankoje laikė iškėlęs liepsnojančią žibintą. Kiti pažino anksčiau už mane.

— Beprotis!
— Bajoras!
— Velnias! — gal ir dar kitaip emė šaukti.
Tai tik tie, kurie buvo artiau. Per vėjo ir ugnies atsimą kitų nebuvo galima nei gerai išgirsti, nei gerai suprasti. Bet man tuo tarpu tas ir nerūpėjo. Atsiminai jį prie tvoros tokį pat išbalusį ir degančiom akim. Norėjau ką sušukti, žodį koki, bet visi žodžiai kažin kur dingę ir tegalėjau tik gaudyti kvapą. Pamatė mane ir jis.
— Mokytojau! — sušuko. — Ar aš tau nesakiau, kad ateisiu kaip devyni perkūnai. Ir atėjau! Ir pasiimu...

Nuo dumbančio Bložės stogo ugnies paklodė uždengė visą Poškaus stogą, ir Kėšminas nebesėjo pasakyti ką pasiima. Bet man ir taip buvo aišku, kad pasiima savo gimines tą, ką dar gali pasiimti. Liepsnos perblokštas nenukrito, bet parvirto knibčėdas, rankomis apkabino kamina, kojomis stogą. Karštis, liepsnos ir kibirkščių sukuria nublaskė ir mus atgal, o jis vienas pasiliko ant stogo. Kai stogas dubo, ir jis įdubo, tik kibirkščių sukurys pakilo, kurį vejas nublaskė ir paskutinę kaimo trobele. Jos niekas nė gessinti nebemėgino.

Kaimo neliko. Kai prasidėjo nuo Samučio trobeles, taip ir užsibaigė Mortos trobele. Atbėgusi iš pamiškės ji dar mėgino lekti į vidų ką išsinešti, bet stogas jau liepsnojo ir kiti sugriebė sulaikė.

Vėjo išgalstai ugnies dantys bematant surijo visą kaimą ligi pamatų. Kiekvienas bėgo į savo kiemą ką nors ištraukti, nors nieko traukiamo ir nebebuvo likę. Viena laimė, kad arkliai ir karvės buvo lauke, bet visos kiaulės ir keli veršukai gyvi iškepė. Subėgo žmonės ir iš kitų kaimų, tik niekas nieko nebegalėjo padėti. Dairiausi po rūkstancias gražaus kaimo liekanas, po liepsnų nubrauktus sodus, kai kur dar teberūkščiančius šimtamėčius medžius, ir skaudus sunkumas emė prie žemės spausti. Toks, lyg čia būtų mano paties darbas. Juk sakiniau žibintui pats padėjau parinkti eglinį sakų, o senukas Tumelis, nebe-

pajėgdamas bėgti į pamiškę, išėjo tik į pakluonę pažiūrėti kaip vejas eina Bajoro trobeles, matė, kaip vyras tekinas bėgo per klounus ir kaisiojo degantį šakalį į pastoges. O aš galvojau ir galvojau: juk tada, kai jis visas išbalęs atsuko nuo tvoros, reikėjo neišsigąsti, reikėjo paimiti į glėbį ir priglausti, gal to būtų ir užtekę. Jeigu ir būtų kaip visčiuką nusviedęs į pamiškę, būčiau žinojęs, kad padariau viską. Dabar nežinau. Ir po daugelio metų vis vaidenasi, kad jam tereikėjo tik žmogiškos priebėgos, kurios išdidumo pilna jo giminė ieškojo per kažin kelias kartas ir visada rado tik pašaipas. Jeigu staiga nebūčiau suskystėjęs ir pabėgęs, gal būčiau žmogų atsukęs visiškai į kitą pusę. Ir emiau net matyti, kaip jis nustumba, kaip iš savo tužmo atlyžta...

— Mokytojau, — pažadino jaunas balsas.
Pasukau galva. Šalia stovėjo iš pamiškės Petrutė.
— Ir mama, ir tėtė praše, kad ateitum pas mus gyventi. Seklyčia vis tiek tuščia stovi.
Kur kitur eiti neturėjau. Nuėjau. Žiūrėjome į teberūkstantį kaimą ir svarstėm, iš kur gauti pagalbos, kad žmonės turėtų kaip pradėti kurtis naujas sodybas. Žinojau, kad jie ras kaip pradėti iš nieko, bet kas gali pasakyti, kaip man atsikratyti to slegiančio nepadarytos kaltės sunkumo?

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

MIELI SKAITYTOJAI

Šiais metais „Draugas“ švenčia 90 metų sukaktį. Mums, lietuviams, tai labai prasmingas jubiliejus. 90 metų „Draugas“ mus informavo, moko, padėjo kurti organizacijas, fondus ir prisidėjo prie lietuvių gyvenimo. Mūsų religinis, politinis ir ekonominis gyvenimas buvo apibūdintas „Drauge“. 90 metų „Draugo“ puslapiuose atsispindi visa išeivijos siela su skausmais ir džiaugsmiais.

Šiais metais ruošiamės vasaros šventę t. marionų sode, 4545 W. 63 St., Čikagoje, rugpjūčio 22 d., sekmadienį, pradėdami šv. Mišiomis 11:30 val. ryte. Po Mišių gausime skaniai pavalgyti; vaikams bus žaidimų, bus meninė programa.

Sia proga kviečiu visus atvykti, kartu su draugais, vaikais, vaikaičiais ir tėvais. Ką reiškia Jūsų atvykimas? Jis rodo, kad lietuviškos veiklos meilė dega Jūsų širdyse. Mes visi kartu stengiamės išlaikyti lietuvių; mums visiems svarbu lietuviškas žodis. Jūs esate mūsų stiprybė ir įkvėpimas. Be jūsų mums sunku dirbti. Dalyvaudami vasaros šventėje, parodykite, kad lietuviškas dienraštis „Draugas“ jums yra labai svarbus.

Valentinas Krumpelis
„Draugo“ administratorius

ATSARGIAU SU KREPŠINIU

Spec. korespondentas Remigijus Gaška, apžvelgdamas Europos krepšinio pirmenybių pabaigą Paryžiuje (liepos 8 d.) rašo, kad „...niekaip nesuprantamas italo krašto Menighin pasirinkimas (simboliškai žaidynių penketuke — A.B.). Šis vidutiniškas pelnė po 11 tšk. per rungtynes, atkovojęs vidutiniškai po 1,8 atšokusio kamuolio ir niekuo per daug nepasizymėjo. Gal tik tuo, kad jo tėvas yra italų kilmės rinktinės vadovas...“

Pirmenybes sekiau, vartydamas sporto spaudą iš Europos. Menighin tėvas Dino buvo žymus krepšininkas, 1983 m. padėjęs Italijai pirmą kartą laimėti Europos pirmenybes. Bet ir sūnus Andrea, 25 metų, yra pajėgus žaidikas, po Myers (Gaška rašo Meyers) su 147 tšk., kartu su Fuka Italijos rinktinėje įmetęs po 101 tšk. ir aikštėje toki gražu ne vidutiniškas. Italų dienraštis „Corriere dello Sport“ (liepos 5 d.) antraštėje per 6 skiltes paminėjo tris žaidikus: Menighin, Fuka ir Myers, kuriuos aukščiausiai įvertino (su 10 tšk.) ir 12-ąs Italijos rinktinės dalyvių. Po to minimas Galanda ir De Pol su 8,5 tšk. ir t.t.

Paryžiaus sporto dienraštis „L'Equipe“ Menighin išrinko į savo pirmąjį penketuką, kartu su Saboniu (Lietuva), Fuka

(Italija), Bodioga (Jugoslavija) ir Herreros (Ispanija). Gaškos siūlomą Rigaudeau (Prancūzija) patys prancūzai įterpė tik į antrąjį penketuką su Reyes (Ispanija), Besok (Turkija), Nowitzki (Vokietija) ir Myers (Italija). Mūsų Karaišovas su dvylika kitų žaidėjų liko atsarginiais.

Spec. korespondentas R. Gaška turėtų būti atsargesnis su savo teiginiais, kurie toli nuo tikrovės ir be reikalo klaidina.

Antanas Bagdžiūnas
Hillcrest, NY

LIETUVOS POLITINĖ ATEITIS

Šie metai parodė, jog Lietuvoje nebėra ir nebebus valdančių politinių partijų. Seimas turės sudaryti koalicinę vyriausybę. Seimas pirmą kartą taps atsakingu dėl nuomonių suderinimo. Atsirastų suomeni priimtini įstatymai, kas palengvins koalicinės vyriausybės veiklą negrįsti valstybės biudžeto ant įsiskolinimo ir neparduoti pagrindinės pramonės užsieniui.

Atmenu, kai po paskaitos Detroito inžinierių draugijai inžinerijos firmos prezidentas Larry Hands ir aš lydejome Valdą Adamkų į oro uostą ir kalbėjome, ar verta Adamkui kandidatuoti į neturtingos Lietuvos prezidento vietą. Adamkus atsakė, jog tai yra jo didžiulis politinės inžinerijos uždavinys, kad Lietuva gali save valdyti per susikalbėjimą ir net klestėti per kietą darbą. Adamkaus prezidentavimas Lietuvoje jau pradeda nešti gerus politinius vaisius. Reikia jam tik palinkėti ištvermės.

Saulius Šimoliūnas
Detroit, MI

PRITARIU VYTAUTO ŠVIO STRAIPŠNIUI „DRAUGE“ NR. 131

Antrojo pasaulinio karo metu, kai nepriklausomą Lietuvą laikinai buvo okupavusi Vokietija, lietuviai stengėsi padėti tautiečiams. Vilniaus Priešgaisrinės apsaugos tautinių dainių ir šokių ansamblis aplankė daug vietovių, gyvenojams padainuodavo gražių lietuviškų dainų, pašokdavo tautinių šokių.

Iš anksto pranešę, atvykome į Onušį, ten klebonavo Nikodemus Švogtlys — Milžinas. Atvykę, nustebome: pasitiko daug vietinių lietuvių, įvažiavimas papuoštas Lietuvos vėliavomis, gražiomis geleimis iškaišyti platus, aukšti vartai. Mus džiaugsmingai sutiko jauni ir gerokai vyresni onuškiečiai. Tai buvo nuodirdžiausias sutikimas iš visų Vilnioje lankytų vietovių, o jų buvo daug.

Jaunimui iššokus iš mus atvežusio sunkvežimio, labai maloniai sveikino kun. Švogtlys — Milžinas. Nuostabus draugiškumas spindėjo jo vei-

Š.m. gegužės mėnesį kariūnas iš Lietuvos Andrius Kaikaris sėkmingai baigė US Naval Academy studijas, ta proga jį oficialiai sveikino Lietuvos kariuomenės atstovai Amerikoje ir daug kitų asmenų. Iš kairės I eil.: mjr. Valdas Sarapinas, Lietuvos atstovai JAV-se, mjr. gen. Tiu Kera, buvusi pirmoji Amerikos atstovė Lietuvai; II eil.: US Air Force akademijos studentas Mindaugas Butkus, US Naval akademijos studentas Vytenis Benetis, naujas Lietuvos jūrų karininkas Andrius Kaikaris ir KAM atstovas V. Butrimas.

de, akyse, judesiuose, žodžiuose.

Mūsų dainas, šokius plojimai ir kitaip sveikino žiūrovai, kartais net ašarėlę nubraukdavo.

Kai vėliau atsilankėme Onušio bažnyčioje, sienose dar buvo matyti karo metų kulkų, granatų žymės. Bažnyčia remontuojama. Jautrus, skardūs gėrb. kunigo žodžiai.

Grįžus į Vilnių, pasikeitėme laiškais. Jis juos rašė nuostabiai lietuviškai! Ugninėse tolesnio karo audrose bus dingę tie žavingi laiška.

Kunigas N. Švogtlys — Milžinas buvo nuostabi asmenybė lietuvių tautoje.

Algirdas Gustaitis
Los Angeles, CA

SEKTŲ AMARAS — LIETUVOJE

Tikybės srity mūsų Lietuva — ir vėlyta, ir mētyta: istorijos būryje ją krikščionys ir lenkai, ir vokiečiai (ypač Mažosios Lietuvos), o rusai — su savo „kirilica“ ir pravoslavija. Krikščionijai ieškojo tik sau naudos.

Praėjo pora šimtų metų, kol atsirado savų, lietuvių kunigų, kurie prabilo į žmones jų gimtąja kalba. Prarasta daug istorinio laiko, o to pasekmės matome ir dabar — daug lietuvių visiems laikams buvo atplešti nuo tautos kamieno.

Taip turbūt apvaizda lėmė, kad mūsų tautinis atgimimas ejo kartu su religiniu atgimimu: lietuviai dvasininkai (ypač katalikai) gynė ne tik religiją, bet ir tautybę.

Antrą kartą atstatytoje nepriklausomoje Lietuvoje tikyba užima svarbią vietą: ne tik kelia tautinį susipratimą, bet kovoja su rusų okupantų bedievišku palikimu, Lietuvos istorijai neturintį sau lygaus.

Dabartiniu laiku Lietuvos įstatymai pripažįsta šias konfesijas (žr. „Veidas“ — 1999. 06.03, 06 d.): katalikai (su 600 parapijų), liuteronai reformatai, liuteronai evangelikai, sentikiai, judėjai-zydai ir isla-

mo išpažinėjai.

Naujai susikūrusios netradicinės religinės bendruomenės ieško oficialaus (valdžios) pripažinimo, o jos yra: 1. naujoji apaštalių bažnyčia, 2. tikėjimo žodis, 3. Jehovos liudytojai, 4. sekmininkai, 5. baptistai, 6. krikščionys, 7. septintosios dienos adventistai, 8. budistai, 9. Satja Saj Bakos sekėjai, 10. munistai, 11. Ošo centras, praktikuojantis grupinį seką, 12. metodistai ir kt.

Religinių bendruomenių statusą gali spręsti tik Seimas, bet reikia laukti 25 metus po įregistravimo — jei jų mokymas ir apeigos neprieštarauja įstatymams bei dorai (pvz. Ošo nepripažįsta santuokos). Lietuvos vyriausybė turi ir patarėjų religiniams reikalams, tik jis kitoks, negu buvęs tarybinis religijų „patarėjas“ Anilionis...

Tradicinės tikėjimo bendruomenės turi teisę mokyti vaikus tikybos valstybinėse mokyklose, naudotis valdžios žiniasklaida ir susigrąžinti nuosavybę.

Kai kurių sektų (jos vengia šito pavadinimo) praktikas valdžia laiko smerktinomis: jos vilioja pinigais, sektos palaiminimu atlieka neleistinus lytinius veiksmus, skelbia visokias, nei mokslo, nei gyvenimo nepatvirtintas „tiesas“, arba pasivadina „dangaus patarėjais“, „tikėjimo žodžio bendruomene“ ir pan. Jos moka žmonėms susukti galvas ir už auksą (pinigus) užtikrina amžiną laimę Anapus... Ne nuostabu, kad šios sektos „pastorius“ Vilniuje jau įsigijo (žinoma, tik sau) net trijų aukštų namus...

Ypač keisti yra satanistai — velnio garbintojai. Policija žino atsitikimų: buvo už 10,000 Lt nusamdyti du jaunuoliai, kurie sudegino sauleječių automobilį su religine literatūra. Kovoti su tokiais išpuoliais sunku, nes nėra specialių įstatymų.

Sektos labai mikliai ieško pasekėjų (įvairiais vardais) skelbimais laikraščiuose. Artejan antrajam tūkstantmečiui, sektantai turi progų gaudyti lengvatikius ir vilioti iš jų pinigais.

Žinovų tvirtinimu, Lietuvoje yra apytikriai apie 20,000 asmenų, priklausančių įvairioms sektoms — tai daugiausia jaunimas ir vidutinės klasės atstovai.

Skaitant tokių įvairių įvykių aprašymus Lietuvos laikraščiuose, prisimena vokiečių pedagogo, darbo mokyklos (Arbeitsschule) kūrėjo George Kerschensteiner žodžiai: „Žmogaus protas ribotas, bet kvailystės nėra ribų“.

Vytautas Valys
Detroit, MI

DRAUGAS, 1999 m. rugpjūčio 3 d., antradienis

5

A. + A. ELENA BANINĖ ŽEMAITYTĖ

Gyveno La Grange, IL, anksčiau Cicero, IL. Mirė 1999 m. rugpjūčio 1 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi 89 metų. Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: sūnus Rimas, marti Nijolė, marti Valentina Banienė, anūakai: Felicija, Ingrid Braze su vyru Michael, Loretta ir Algimantas, Jr., proanūkas Jason; sesuo Birutė Židonienė, vyras Stašys; broliai Juozas, žmona Stasė, Algis, žmona Irena; daug dukterėčių ir sūnėnų.

Velionė buvo žmona a. a. Karolio ir motina a. a. Algimanto.

Priklauše Šv. Antano parapijai. Velionė pašarvota rugpjūčio 3 d., antradienį, nuo 3 iki 9 val. vak. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Laidotuvės trečiadienį, rugpjūčio 4 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto Velionė bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaitis misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a. a. Elena bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Vietoje gėlių prašoma aukoti „Lietuvos Vaikų viltiai“.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę: sūnus, marties, anūakai, proanūkas, sesuo, broliai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600

NUKRITO VASAROS KAINOS IŠ NEW YORKO Į

VILNIŲ FINNAIR LINIJA

Liepos 21 d. - rugpjūčio 31 d. \$556
Rugsėjo 1 d. - 30 d. \$484
Spalio 1 d. - gruodžio 14 d. \$406
Sausio 6 d. - kovo 30 d. \$406
Plius mokesčiai.

Kelionės trukmė nuo 1 savaitgalio iki 3 mėnesių. Bilietus nupirkti iki rugpjūčio 16 d. Nuolaidos galioja ir iš kitų miestų.

VYTIS TRAVEL

40-24 - 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
WEB SITE: WWW.VYTIS TOURS.COM

STAR ALLIANCE

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

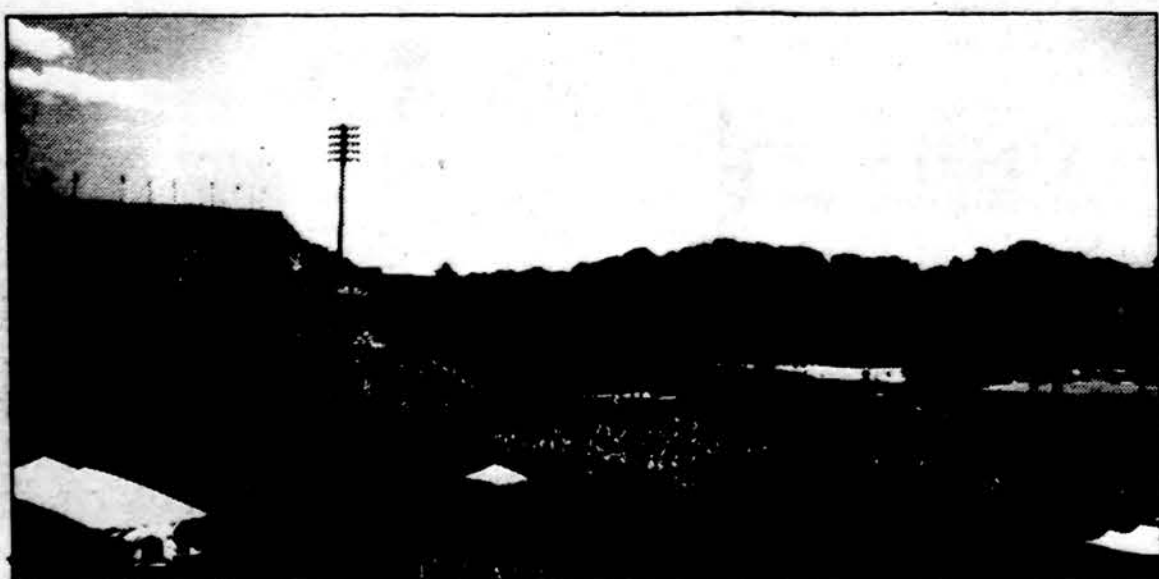
No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen

hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed — all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

Scandinavian Airlines

Tradicišnis kepurėlių ir orų išmetimas po mokslo metų baigimo ir diplomų įteikimo ceremonijos US Naval Academy š.m. gegužės mėnesį. Tarp baigusiųjų buvo ir lietuviai — Andrius Kaikaris.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kai Čikagos ar priemiesčių lietuviškos organizacijos ruošia renginius, „Draugas“ mielai juos pagarsina ir padeda pakviesti žmones, kad atvyktų, paremtų. Kaip jau ne kartą buvo priminta, „Draugas“ taip pat ruošia vasaros šventę šio mėnesio (rugpjūčio) 22 d., sekmadienį, prie dienraščio pastato esančiame erdviame ir pavėsingame t. marijonų sode. Kviečiame skautus, ateitininkus, šaulius, „Saulutę“, „Vaikų Vilties“ darbuotojus ir taktininkus, Lietuvos Vėjų, tautinių šokių vienetų — „Grandies“, „Klumpės“, „Spindulio“, „Dainavos“ ansamblio, Čikagos Lietuvių operos ir visus kitus (jeigu ko šį kartą ir nepaminėjome, nenusiminkite, specialiai pakviesime kitą dieną). Visų šių vienetų renginius „Draugas“ metų metais — dažnai visai nemokamai — skelbė, tad ar ne laikas atvykti į jo „pažmoni“ ir pabendrauti, paremti? Iki pasimatymo!

Dr. Ferdinandas ir Vanda Kaunai. Westchester, IL, jau grąžino „Draugo“ laimėjimų bilietelių šakneles su dosnia 100 dol. auka. Dekojame!

Darius Polikaitis, Augustinas Idzelis, Pranas Pranckevičius ir kiti skaitys paskaitas š.m. rugsėjo 3-6 ateitininkų tradiciniame Studijų savaitgalio Dainavoje. Susidomėjimas savaitgalio dalyviais, todėl visi ateitininkai prašomi jau dabar registruotis pas Rita Vencloviene, tel. 847-940-0233.

Nijolė Nausėdienė, Lockport, IL, parodė savo gerą širdį „Draugui“, atsiųsdama 100 dol. dovana. Esame dėkingi!

Teresė Usas, Barrington, IL, kartu su laimėjimo bilietelių šaknelėmis „Draugą“ apdovanojo 90 dol. dovana. Labai esame dėkingi!

„Pipirų ratelis“ — priešmokyklinė vaikų įstaiga laukia naujų pipiriukų 1999-2000 mokslo metams. Ratelio užsiėmimai pradėdami š.m. rugsėjo 9 d. Užsiėmimai lietuviškoje aplinkoje ir dviasioje vyks trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9:30 iki 11:30 val. ryto. Kreiptis į Elytę Sieczkowską, tel. 708-403-7858.

Šeštadienis priedas atostogauja... Su liepos 31 d., kaip jau „Drauge“ įprasta, šeštadienis priedas „Mokslas, menas, literatūra...“ visą rugpjūčio mėnesį nebus išleidžiamas. Jis pradės vėl skaitytis rugsėjo pradžioje.

Petronėlė Cicėnienė, Naperville, IL, nors nusiskundė, kad jos sveikata pradėjo šluobti, bet vis tiek parodė gerą širdį „Draugui“, 90 metų sukaikties pamėnijimui atsiųsdama 100 dol. auką. Linkime sveikatos ir ilgiausių metų savo dosniai skaitytojai! Dekui.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, rugpjūčio 4 d., trečiadienį, 2 val.p.p. bus rodoma vaizduojant „Atvelykis prezidentūroje su globos namų vaikais“. Atvelykio šventę vaikams suruošė Almos fondas, joje dalyvavo pats prezidentas V. Adamkus, jo žmona Alma ir vaikai, kurie linksmiai šoko, dainavo ir ritinėjo margučius šventiška išpuošta prezidentūros kieme. Vaizduojant „Seklyčiai“ parūpino JAV LB Soc. reikalų tarybos pirm. B. Jasaitienė.

Robert Boris, Marco Island, FL, net išsikėlęs iš Detroito, kur jis ypač pasižymėjo Lietuvos Vėjų veikloje, vado vadovaudamas šios organizacijos labdaros skyriui „Aid to Lithuania“, nepamiršo „Draugo“ ir naujoje gyvenvietėje, atsiųsdamas laimėjimo bilietelių šakneles ir 100 dol. auką. Tariau širdingą aciu!

Dr. Francis ir Aldona Maziukai, Chicago, IL, devyniasdešimtojo gimtadienio proga „Draugą“ apdovanojo 100 dol. auka. Labai dėkui!

Agutė Tiškuvienė (kairėje) ir Rima Sell kiekvieno trečiadienio vakarą padeda organizuojant „Bingo“ žaidimus. Jie vyksta Pasaulio lietuvių centre. Nuotr. Indrė Tūnėlienė

Pianistė Aldona Naudžiuvienė dalyvaus Dainavos lietuvių studijų savaitės baigiamojo vakaro koncerte. Rugpjūčio 14 d., šeštadienio vakarą, pianistė A. Naudžiuvienė atliks keletą kompozitorių Shopin, Beethoven ir Schubert kūrinių.

Nors vasaros atostogos greit baigsis, jūs vis dar turite laiko, kad patikrintumėte savo vaikų sveikatą! Sinai Medical Group klinika ir Sinai HealthFirst klinika siūlo jūsų vaikams priešmokyklinį sveikatos patikrinimą ir paskiepimą, kurio kaina — 25 dol. Sveikatą galite tikrinti iki spalio 31 d. Priešmokyklinis sveikatos patikrinimas yra svarbus visiems vaikams, o ypač pradedantiems darželiu bei 5 ir 9 skyrius. Nepasitikrinę sveikatos, jūsų vaikai negalės laiku pradėti mokyklos. Norėdami susitikti, kuri klinika yra arčiau jūsų namų ir kokių metu geriausiai būtų atvykti, skambinkite tel. 1-888-AT-SINAI (1-888-287-4624).

Dr. Francis ir Aldona Maziukai, Chicago, IL, devyniasdešimtojo gimtadienio proga „Draugą“ apdovanojo 100 dol. auka. Labai dėkui!

Nesnauskite rugpjūčio 7 dienos šeštadienį — Cook County ligoninėje nemokamai bus matuojamas kraujo spaudimas, tikrinamos akys, dantys, taip pat bus galima pasisiektyti, pasitikrinti, ar neturite diabeto. Jus mokys, kaip save stebėti ir bandyti apsaugoti nuo krutinės, prostatos vėžio. Taigi šeštadienio rytą vykite į Cook County ligoninę! Sveikatos patikrinimas prasidės 9 val. r., baigsis 3 val.p.p. Daugiau informacijos galetumėte sužinoti, pasikambinę tel. 312-633-7361.

Lemonto LB rengiamoje gegužinėje, kuri įvyks rugpjūčio 8 d. Pasaulio lietuvių centre, klausysimės P. Strolis ir A. Blazuko atliekamų nuotainių lietuviškų dainų. Šventę prasidės tuoj po šv. Mišių. Vaisės paruoš Talman delikatesų parduotuvė. Bus laimėjimų. Kad būtų patogiau, valdyba nutarė ne bilietų traukimo būdu išsiskirti laiminguosius numerius. Dabar kiekvienas galės juos patikrinti tuoj pat vietoje. Atvykite!

„Dainavos“ choras jau pradeda ruošti trijų chorų „Draugo“ koncertui, kuris turėtų įvykti lapkričio 28 d. Pirmoji repeticija rengiama rugpjūčio 3 d., antradienį, Pasaulio lietuvių centre — nuo 7:45 iki 9:30 val. v. Dainavičiai ir jų vadovas Darius Polikaitis į savo chorą kviečia ir naujus dainininkus. Nuo rugsėjo 7 d. prasidės nuolatinės, kiekvieną antradienį Pasaulio lietuvių centre vykstantios „Dainavos“ repetacijos.

Algimantas Kelertas, Brookfield, IL, jau grąžino „Draugo“ laimėjimo bilietelių šakneles ir dar pridėjo 100 dol. auką. Tariau širdingą aciu!

Lietuvių tautinių šokių institutas rengia tautinių šokių mokytojų kursų rugpjūčio 15-22 d. Dainavos stovyklavietėje, Manchester, MI. Kursai skirti tautinių šokių metodikai ir supažindinimui su XI Lietuvių tautinių šokių šventės repertuaru. Informacija teikia Nijolė Pupienė, 7355 S. Whipple, Chicago, IL 60629, tel. 773-436-7343.

Turbūt žinote, kad Maria aukštesniąją mokyklą lanko kelios šaunios mergaitės iš Lietuvos? Komitetas, kuris rūpinasi joms padėti finansškai, prašo jūsų paramos, nes vasaros atostogos atėjo, o skolos nemažėja. Aukas galima siųsti Lithuanian Roman Catholic Charities, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Prašome pažymėti, kad tai skirta Maria High School. Komitetas iš anksto dėkoja už paramą.

Cicero LB apylinkė vaišins visus svečius kava ir pyragaičiais, papuoštais šypsenomis... Visi kviečiami į linksmą vasaros gegužinę rugpjūčio 15 d., sekmadienį, nuo 12 val., Pasaulio lietuvių sode lyje. Rengia LB Vidurio vakarų apygardos valdyba.

„Židinio“ pamaldos vyks šeštadienį, rugpjūčio 7 d., 4 val.p.p. jėzuitų koplyčioje Čikagoje. Visi nuširdžiai kviečiami šiose pamaldose pagarbinti Dievą su dangun paimtąją švč. Mariją.

Iš arti

ir iš toli

ATEITININKŲ SAVAITĖ KENNEBUNKPORTE

Tradicinė ateitininkų poilsio savaitė Kennebunkporte, Maine, vyks rugpjūčio 14-21 d. Numatyta įvairi ir įdomi programa, daug laiko poilsui ir tarpusavio pabėdavimui bei aplankymui vietovės idomybių. Jau numatyta ir ateinančių 2000 metų ateitininkų poilsio savaitės data — rugpjūčio 12-19 d. Vasarvietės vadovai prašo jau dabar užsisakyti kambarius ateinantiems metams.

Pirmąją rugpjūčio savaitę Lietuvoje kelias dienas viešės prof. Gregor Bochmann iš Otavos universiteto. Jis yra vienas kompiuterinių tinklų teorijos pradininkų. Rugpjūčio 7 d. Klaipėdos universitete G. Brochman skaitys pranešimą. Tai bus ypač gera proga doktorantams, dirbantiems paskirstytų sistemų analizės srityje, gauti kvalifikuotą konsultaciją.

Kas naujo

Draugo knygynelyje

Joseph B. Končius knyga „History of Lithuania“ — 5 dol., su persiuntimu — 3.95 dol.

„Populiarūs lietuviški valgių receptai“ anglų kalba — 7 dol., su persiuntimu — 10.95 dol.

LIETUVIŲ GRĮŽIMO Į TĖVYNĘ INFORMACIJOS CENTRAS

Cedimino pr. Vilnius 2600. Tel. (370 2) 313 623. Faksas: (370 2) 313 624. El. paštas: info@lgitic.lt Interneto puslapis: www.lgitic.lt

PIRMA SUKAKTIS

Liepos mėnesį suėjo vieneri metai nuo informacijos centro atidarymo. Spėjome įgyti patirties, kuri pravertia vasarą, kai padaugejo užsukanti pasikonsultuoti, o kartais ir šiaip apsilankyti svečių. Norėtumėm šia proga paskelbti bendriausią centro darbo statistiką.

Į Informacijos centrą nuo 1998 m. liepos 10 iki 1999 m. liepos 9 d. įvairiais klausimais kreipėsi 364 interesantai. Paklausimai buvo teikiami, betarpiškai lankantis, telefonu, faksu, per pašta ir elektroninį pašta. Taip pat rugsėjo mėnesį buvo paruoštas interneto puslapis (www.lgitic.lt), kuriame apsilankyta 2,220 kartų. 1998 m. liepos mėnesį į Informacijos centrą kreipėsi — 30 interesantų, rugpjūčio — 24, rugsėjo — 20 interesantai, spalio — 18, lapkričio — 35, gruodžio — 25, 1999 metų sausio mėnesį — 31, vasario — 33, kovo — 29, balandžio — 27, gegužės — 39, birželio — 41, liepos (iki 9 dienos) — 12.

Daugiausia besikreipiančių buvo iš JAV — iš viso 129. Antroje vietoje buvo asmenys iš buvusios Sovietų Sąjungos respublikų, tremtiniai ir politiniai kaliniai, iš viso — 75. Iš Kanados į centrą kreipėsi — 35, Australijos — 33, Lietuvos — 29, Didžiosios Britanijos — 16, Vokietijos — 14, Kolumbijos — 8, Izraelio — 5, Brazilijos — 4 ir po vieną iš Šveicarijos, Pietų Afrikos, Izraelio, Naujosios Zelandijos, Lenkijos, Italijos, Kuveito, Suomijos, Urugvajaus. Taip pat į informacijos centrą kreipėsi kelios įstaigos Lietuvoje ir užsienyje.

Pagrindiniai klausimai pagal dažnumą ir asmenų, kurie kreipėsi šiuo klausimu skaičius: Pensijos (pensijų persivedimas, pensininko pažymėjimas, jų apmokestinimas). Šis klausimas dominavo 84 interesantais.

Žilvinas Beliauskas — informacijos centro direktorius.

Lietuvos Respublikos pilietybė ar teisės į LR pilietybę išsaugojimą pažymėjimas. Šiuo klausimu kreipėsi 70 asmenys.

Apsigyvenimo galimybės (butas, namas, pensionatas). Domėjosi — 40.

Nuosavybės susigrąžinimas. Domėjosi — 34.

Sveikatos draudimas ir gydymasis. Domėjosi — 24.

Pajamų ir kiti mokesčiai. Domėjosi — 18.

Tremtinio statuso gavimas ir lengvatos (tremtiniai iš buvusios SSSR). Domėjosi — 18.

Išdarbinimo galimybės. Domėjosi — 18.

Muitų taikymas persikraustant. Domėjosi — 14.

Bankų darbas ir paslaugos. Domėjosi — 12.

Klausimai apie genealogiją ir giminių paieškos. Kreipėsi — 12.

Vizos, reikalingos įvažiuoti į Lietuvą. Domėjosi — 8.

Lietuvių kalbos kursai. Domėjosi — 8.

Verslo galimybės ir jo atidarymo formalumai (licenzijos, mokesčiai). Domėjosi — 6.

Įvairios draudimo formos. Domėjosi — 6.

Investiciniai čekiai. Domėjosi — 4.

Perspektyvos vykdyti studentų pakeitimo tarp universitetų programas. Domėjosi — 4.

Užklauskite apie Lietuvos politinius veikėjus, įvairių duomenų paieškos (tai daugiausia studentai, rašantys mokslinius darbus). Kreipėsi — 4.

Norėtusi dar kartą pabrėžti, kad toks sausas interesantų statistinis išskaidymas neatspindi pasikvėmimų ar užklauskų įvairovės tuo požiūriu, kad dažniausiai jie neapsiribodavo vienu klausimu arba ir tas pats klausimas skirtingiems atvejams reikalaudavo skirtingo sudėtingumo atsakymo — kartais papildomai ieškant informacijos ir užklauskų atsakingas įstaigas. Taip pat su kai kuriais klientais tenka susitikti po keletą kartų, ypač su tais, kurie kreipiasi dėl turto sugrąžinimo neaiškumų. Tokiais atvejais būna gana sudėtinga išsiaiškinti į kiekvieno teisinę padėtį, stengiantis patarti, kokių žingsnių geriausia būtų imtis arba nesiimti. Į tokio pobūdžio įstatyminius klausimus geriausiai yra įsigilinęs Centro darbuotojas Rimas Bubelis. Galima būtų pridėti, kad paskutiniu metu emė daugiau rasti ir tokių, kurie domisi nekilnojamo turto įsigijimo, statybų ir kokybiškoms namų remonto paslaugoms. Čia turėjo reikšmės įstatymo pataisa, panaikinus prašymų atstatyti nuosavybę terminus.

Taip pat statistikoje nepateikiami tie, kurie lankėsi šiaip pasikalbėti, pasidomėti centru, kartais pakritikuoti Lietuvos biurokratus ir valdžią. Reikėtų pripažinti, kad ypač darbo pradžioje dalis interesantų liko neufiksuočių mūsų registracijoje, todėl nors skaičiai ir atspindi bendras tendencijas, jų tikslumas nėra absoliutus.

Kristina Macevičiūtė
Žilvinas Beliauskas

Vilniaus „Leles“ teatras jau greitai bus mūsų svečiai! Jaunimo centre rugpjūčio 14 d., šeštadienį, 2 val.p.p. ir Pasaulio lietuvių centre Lemonte rugpjūčio 15 d., sekmadienį, 1 val.p.p. šis teatras vaidins spektaklį „Cirkas yra cirkas“, i kurio veiksmą bus įtraukti ir maziųjų žiūrovai. Įėjimas — nemokamas. Teatrą globoja informacinė radijo laida „Studija R“, savo laidas transliuojanti 1080 AM bangomis.

Dvi viešnios iš Floridos Daiva ir Darytė Glavinskaitės taip pat dalyvavo PLC gegužinėje.

SKELBIMAI

Vytautas Užgiris, Worcester, MA, Vytautas ir Ona Gutauskai, Harbert, MI, kiekvienas globoja po našlaitį Lietuvoje. Prateidami globą kitiems metams, atsiuntė kiekvienas po \$150. Apolinaras Bagdonas, Chicago, IL, aukoja Lietuvos vaikams \$10. Dekojame aukotojams! „Lietuvos Našlaičių globa“, 2711 West 71 st. Street, Chicago, IL 60629.

ARAS ROOFING
Tel. 1 773 838 1050

773-585-9500